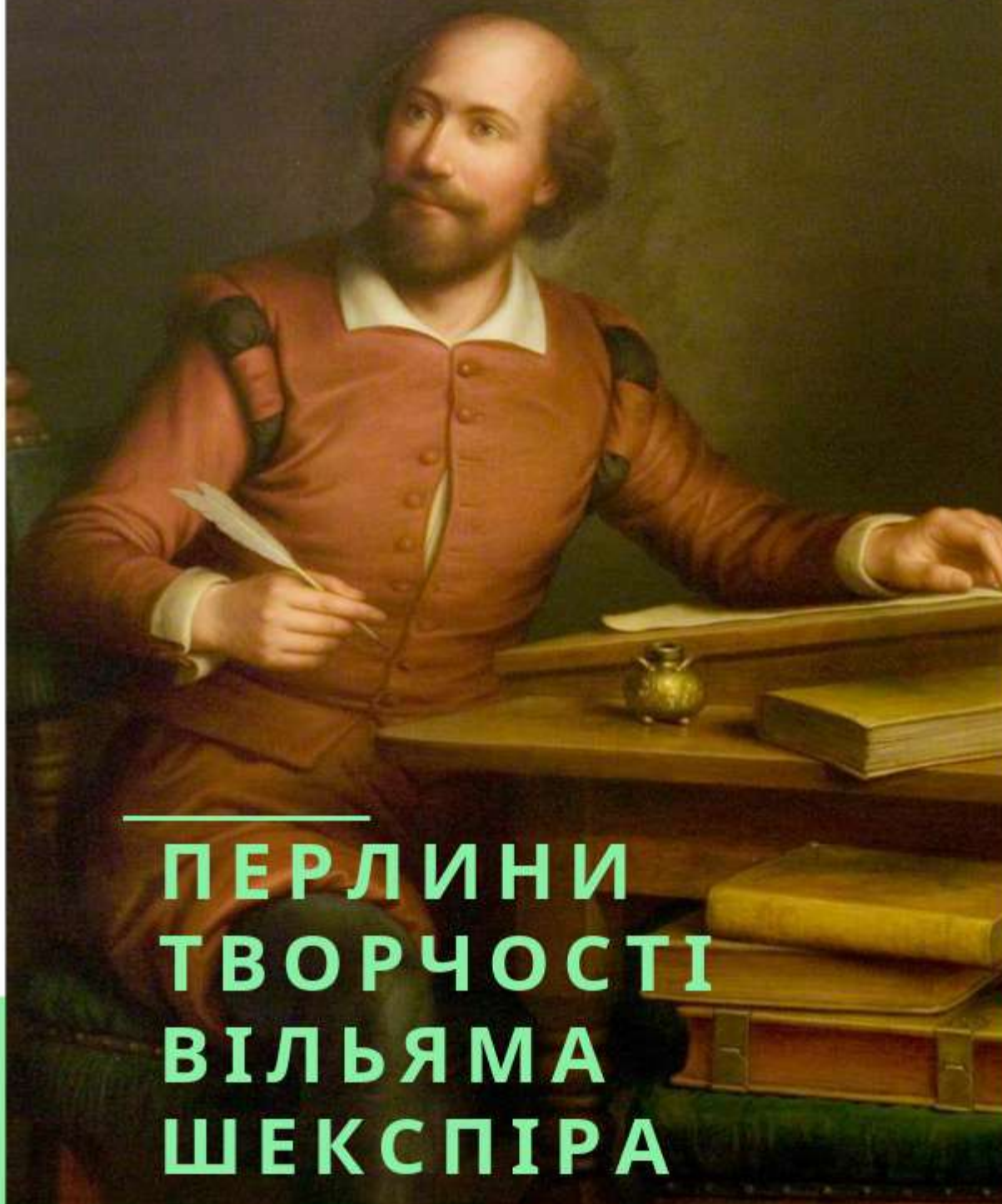

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ

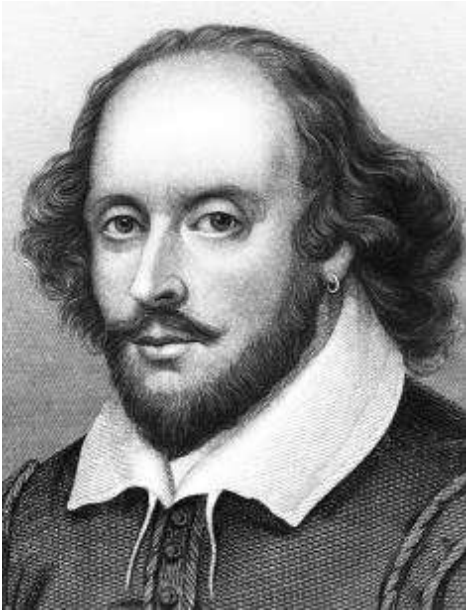
ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК • 2019

(455 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА,
АНГЛІЙСЬКОГО ДРАМАТУРГА, ПОЕТА) (1564-1616)
ПАМ'ЯТКА

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

Вільям Шекспір

Ім'я: Вільям Шекспір (William Shakespeare)

Дата народження: 23 квітня 1564 р

Дата смерті: 3 травня 1616 р

Місце народження: Стратфорд-апон-Ейвон, Англія

Зріст: 193

Діяльність: драматург, поет, актор

Сімейний стан: був одружений

ВІЛЬЯМ ШЕКСПІР: БІОГРАФІЯ

Великий драматург Англії епохи Ренесансу, національний поет, який отримав світове визнання, Вільям Шекспір з'явився на світ в містечку Стратфорд, який знаходиться на північ від Лондона. В історії збереглися тільки відомості про його хрещенні 26 квітня 1564 року.

Батьками хлопчика були Джон Шекспір і Мері Арден. Вони входили в число заможних громадян міста. Батько хлопчика крім землеробства займався виготовленням рукавичок, а також дрібним лихварством. Його кілька разів обирали до ради правління міста, він був констеблем і навіть мером.

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

Вільям Шекспір

За деякими даними, Джон належав до католицького віросповідання, за що в кінці життя зазнав переслідувань, який змусив його розпродати всі свої землі. Протягом свого життя він виплачував великі суми протестантській церкві за невідвідування служби. Мати Вільяма була уродженкою Саксонії, вона належала до древнього шанованого роду. Мері народила 8 дітей, третім з яких був Вільям.

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

Вільям Шекспір

В Стратфорді маленький Вільям Шекспір отримав на ті часи хорошу освіту. У дитинстві він вступив в граматичну школу, де вивчали латину і давньогрецьку мову. Для більш глибокого і повного освоєння стародавніх мов передбачалася участь учнів у шкільних постановках п'єс на латині.

За деякими даними, крім цього навчального закладу Вільям Шекспір в юнацтві відвідував ще і королівську школу, яка також перебувала в рідному містечку. Там у нього була можливість ознайомитися з давньоримськими поетичними працями.

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

ОСОБИСТЕ ЖИТТЯ

У 18 років у молодого Вільяма зав'язався роман з 26-річною дочкою сусіда Енн Гетевей, з якою вони незабаром одружилися. Причиною поспішного одруження стала вагітність дівчини. В ті часи дошлюбні зв'язки в Англії вважалися нормою, одруження часто проходило після зачаття первістка. Єдиною умовою таких зв'язків було обов'язкове вінчання до народження дитини. Коли в 1583 році у молодого подружжя народилася дочка Сьюзен, Вільям був щасливий. Все життя він був особливо прив'язаний до неї, навіть після народження через два роки двійнят сина Хемнет і другої дочки Джудіт.

Вільям Шекспір з дружиною і дітьми

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

Більше в родині поета дітей не було, швидше за все через другі важкі пологи його дружини Енн. У 1596 році подружжя Шекспірів переживе особисту трагедію: під час епідемії дизентерії помре їх єдиний спадкоємець. Після переїзду Вільяма в Лондон його сім'я залишилася в рідному містечку. Нечасто, але регулярно Вільям відвідував своїх рідних.

Про його особисте життя в Лондоні історики будують багато загадок. Цілком можливо, що драматург жив один. Деякі дослідники біографії поета приписують йому любовні зв'язки, в тому числі і з чоловічою статтю. Але ця інформація так і залишається недоведеною.

НЕВІДОМІ СІМ РОКІВ

Вільям Шекспір - один з небагатьох авторів, про якого відомості збиралися буквально по крихтах. Залишилося дуже мало прямих свідчень про його життя. В основному всі відомості про Вільяма Шекспіра витягували з другорядних джерел, таких як висловлювання сучасників або адміністративні записи. Тому про сім років після

народження його двійні та до перших згадок про його роботу в Лондоні, дослідники будують загадки.

Вільям Шекспір.

Єдиний збережений прижиттєвий портрет

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

Шекспіру приписують і службу у знатного землевласника в якості вчителя, і роботу в лондонських театрах суфлером, робітником сцени і навіть конюхом. Але по-справжньому достовірних відомостей про цей період життя поета немає.

ЛОНДОНСЬКИЙ ПЕРІОД

У 1592 році в пресі з'являється вислів англійського поета Роберта Гріна про творчість молодого Вільяма. Це перша згадка про Шекспіра, як про автора. Аристократ в своєму памфлеті постарався висміяти молодого драматурга, так як бачив в ньому сильного конкурента, але який, не відрізнявся шляхетним походженням і хорошою освітою. В цей же час згадується про перші постановки п'єси Шекспіра «Генріх VI» в лондонському театрі «Роза».

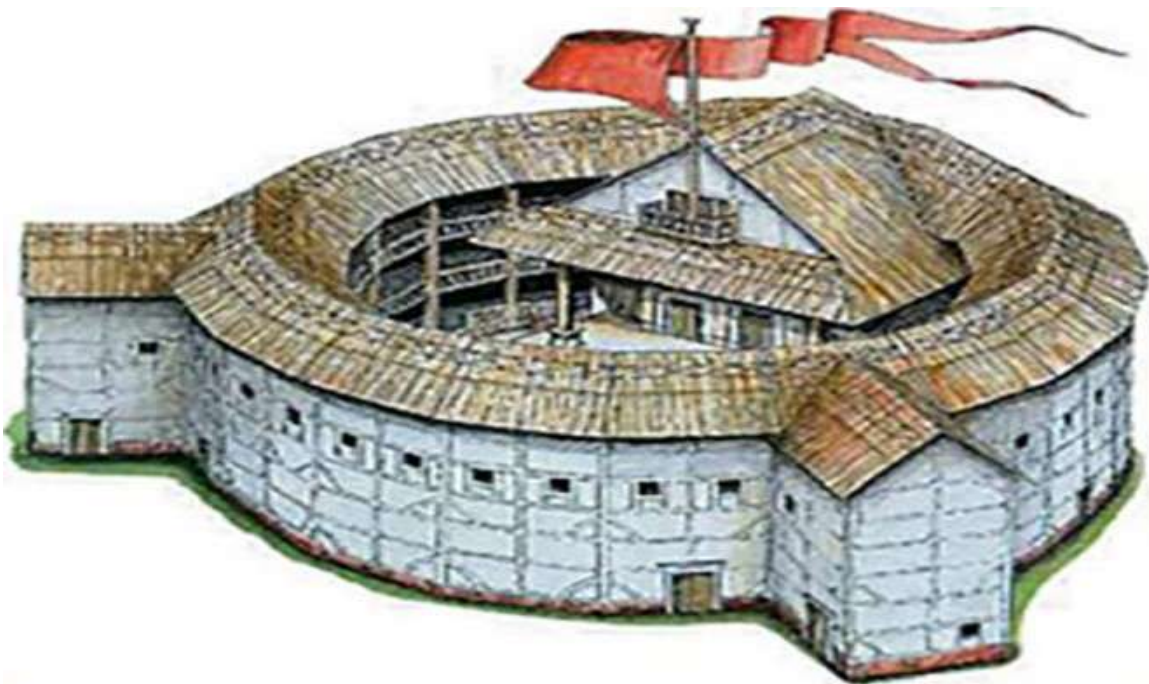
Ілюстрація до п'єси «Генріх VI»

Цей твір був написаний в дусі популярного англійського жанру хроніки. Такий тип уявлень був поширений в епоху Відродження в

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

Англії, він носив епічний характер оповіді, сцени і картини часто були не пов'язані між собою. Хроніки були покликані оспівувати державність Англії на противагу феодалної роздробленості і міжусобних воєн.

Відомо, що Вільям з 1594 року входить в велике акторське співтовариство «Слуги лорда-камергера» і стає незабаром його співзасновником. Постановки приносили великий успіх, і трупа за короткий час настільки розбагатіла, що дозволила собі побудувати протягом наступних п'яти років знаменита будівля театру «Глобус». А до 1608 році театрали придбали собі ще й закриті приміщення, яке назвали «Блекфрайерс».

Легендарна будівля театру "Глобус" в 1599 році

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

Багато в чому успіху сприяло благовоління правителів Англії: Єлизавети I і її спадкоємця Якова I, у якого театральний колектив придбав собі дозвіл на зміну статусу. З 1603 року трупа отримала назву «Слуги Короля». Шекспір не тільки займався написанням п'єс, він також брав активну участь в постановках своїх творів. Зокрема, збереглися відомості про те, що Вільям грав у всіх своїх п'єсах головні ролі.

МАЙНО

За деякими свідченнями, зокрема, про зроблених покупках нерухомості Вільямом Шекспіром, він заробляв достатньо і був успішний в фінансових справах. Драматургу приписують заняття лихварством.

Особняк Вільяма Шекспіра

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

Завдяки своїм накопиченням в уже 1597 році Вільям зміг дозволити собі купити просторий особняк в Стратфорді. Крім того, Шекспір після смерті був відразу ж похований біля вівтаря церкви Святої Трійці рідного міста. Така честь була надана йому не за особливі заслуги, а за те, що він ще за життя заплатив належну суму за місце свого поховання.

ПЕРІОДИ ТВОРЧОСТІ

Великий драматург створив безсмертну скарбницю, яка живить світову культуру ось уже більше п'яти століть поспіль. Сюжети його п'єс стали натхненням не тільки для артистів драматичних театрів, а й для багатьох композиторів, а також для кінорежисерів. За все своє творче життя Шекспір неодноразово змінював характер написання своїх творів.

Перші його п'єси за своєю структурою часто копіювали популярні в той час жанри і сюжети, такі як хроніки, комедії Відродження («Приборкання норовливої»), «трагедії жаху» («Тит Андронік»). Це були громіздкі твори з великою кількістю героїв і неприродним для сприйняття стилем. На класичних для того часу формах молодий Шекспір досягав ази написання драми.

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

Ілюстрація до п'єси «Ромео і Джульєтта»

Друга половина 90-х років XVI століття ознаменувалася появою драматургічно відточених за формою і змістом творів для театру. Поет шукає нову форму, не відходячи від заданих рамок ренесансної комедії і трагедії. Він наповнює старі застарілі форми новим змістом. Так на світ з'являється геніальна трагедія «Ромео і Джульєтта», комедії «Сон в літню ніч», «Венеціанський купець». Свіжість вірша в нових творах Шекспіра поєднується з незвичайним і незабутнім сюжетом, що робить ці п'єси популярними серед публіки всіх верств населення.

В цей же час Шекспір створює цикл сонетів, знаменитого в той час жанру любовної віршованої лірики. Майже на два століття були

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

забуті ці поетичні шедеври майстра, але з виникненням романтизму вони знову набули слави. У ХІХ столітті з'явилася мода на цитування безсмертних рядків, написаних під кінець ренесансу англійським генієм.

Вільям Шекспір за роботою

Тематично вірші являють собою любовні послання до невідомого юнака, і лише останні 26 сонетів з 154 - це звернення до чорноволосої дами. Багато дослідників вбачають в цьому циклі автобіографічні риси, припускаючи нетрадиційну орієнтацію драматурга. Але деякі історики схиляються до думки, що в цих сонетах використовується звернення Вільяма Шекспіра до свого покровителя і друга графа

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

Саутгемптона в прийнятій для тодішнього світського суспільства формі.

На рубежі століть у творчості Вільяма Шекспіра з'являються твори, які зробили його ім'я безсмертним в історії світової літератури і театру. Практично відбувся, успішний творчо і фінансово драматург створює ряд трагедій, що принесли йому славу не тільки в Англії. Це п'єси «Гамлет», «Макбет», «Король лір», «Отелло». Дані твори підняли популярність театру «Глобус» до висот одного з найбільш відвідуваних розважальних закладів Лондона. При цьому статки його власників, в тому числі і Шекспіра, за короткий період неодноразово зросли.

Ілюстрація до п'єси «Отелло»

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

На заході своєї творчості Шекспір складає ряд безсмертних творів, які здивували сучасників своєю новою формою. У них трагедія поєднується з комедією, а казкові сюжети вплетені в канву опису ситуацій з повсякденного життя. Перш за все це п'єси-фантазії «Буря», «Зимова казка», а також драми на античні сюжети - «Коріолан», «Антоній і Клеопатра». У цих творах Шекспір виступив в якості великого знавця законів драми, який легко і витончено збирає воєдино риси трагедії і казки, складний вірш і зрозумілі мовні звороти.

Зокрема багато з драматичних творів Шекспіра були видані ще за його життя. Але повне зібрання творів, до якого увійшли практично всі канонічні п'єси драматурга, з'явилося лише в 1623 році. Збірник був надрукований з ініціативи друзів Вільяма Шекспіра Джона Хемінг і Генрі Конделом, які працювали в трупі «Глобуса». Книга, що складається з 36 п'єс англійського автора, побачила світ під назвою «Перше фоліо».

Протягом XVII століття було видано ще три фолію, які виходили з деякими змінами і з додатками раніше невиданих п'єс.

СМЕРТЬ

Так як останні роки свого життя Вільям Шекспір страждав на важку недугу, свідченням чого є його змінений почерк, деякі з останніх п'єс він створював у співавторстві з іншим драматургом трупи, якого звали Джон Флетчер.

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

Вільям Шекспір

Після 1613 Шекспір остаточно залишає Лондон, але не кидає ведення деяких справ. Він ще встигає взяти участь в судовому процесі свого друга в якості свідка захисту, а також придбати ще один особняк в колишньому Блекфріарском приході. Деякий час Вільям Шекспір живе в маєтку свого зятя Джона Холла.

За три роки до смерті Вільям Шекспір пише свій заповіт, в якому практично все майно залишає за своєю старшою дочкою. Помер англійський літератор в кінці квітня 1616 року у власному будинку. Його дружина Енн пережила свого чоловіка на 7 років.

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

Пам'ятник Вільяму Шекспіру в Лестер-Сквер, Лондон

У родині старшої дочки Сьюзен до цього моменту вже була народжена внучка генія Елізабет, але померла вона бездітною. У родині молодшої дочки Шекспіра Джудіт, яка вийшла заміж буквально через два місяці після смерті батька за Томаса Куїні, було троє хлопчиків, але всі вони померли в юності. Тому прямих нащадків у Шекспіра не залишилося.

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

ЦІКАВІ ФАКТИ

«Точної дати появи на світ Вільяма Шекспіра ніхто не знає. В арсеналі істориків є лише церковний запис про хрещення малюка, яке припало на 26 квітня 1564 року. Дослідники припускають, що обряд був здійснений на третій день після народження. Відповідно неймовірним чином дата народження і смерті драматурга припали на одне і те ж число - 23 квітня.

«Гріхи інших судити Ви так старанно рвётесь - почніть зі своїх і до жалобного не доберетеся»; Великий англійський поет мав феноменальну пам'ять, його знання можна було порівняти з енциклопедичними. Крім володіння двома древніми мовами він також знав сучасні діалекти Франції, Італії та Іспанії, хоча сам ніколи не залишав меж Англійської держави. Шекспір розбирався як в тонких історичних питаннях, так і в поточній політичній обстановці. Його пізнання зачіпали музику і живопис, він досконально вивчив цілий пласт ботаніки.

Вільям Шекспір і граф Саутгемптон

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

Під сумнівом залишається протестантське віросповідання Шекспіра і його сім'ї. Є непрямі докази про належність його батька до католицької конфесії. Але за часів правління Єлизавети I заборонено було бути відкритим католиком, тому багато прихильників цього відгалуження просто відкуповувалися від реформаторів і відвідували католицьке богослужіння таємно.

Підпис Вільяма Шекспіра

Єдиний автограф письменника, що дійшов до наших днів - це його заповіт. У ньому він перераховує все своє майно до дрібниць, але жодного разу не згадує про свої літературні праці.

За все життя, імовірно, Шекспір змінив близько 10 професій. Він був сторожем на стайні театру, актором, співзасновником театру і постановником вистав. Паралельно з акторською діяльністю Вільям вів лихварські справи, а в кінці життя займався пивоварінням і здавав житло.

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

Сучасні історики підтримують версію про невідомого письменника, який зробив Шекспіра своєю підставною особою. Навіть Британська енциклопедія не відмовляється від версії, що створювати п'єси під псевдонімом Шекспір міг граф Едуард де Вер. Ще по ряду припущень це могли бути лорд Френсіс Бекон, Королева Єлизавета I і навіть ціла група осіб аристократичного походження.

Сучасні історики підтримують версію про невідомого письменника, який зробив Шекспіра своєю підставною особою. Навіть Британська енциклопедія не відмовляється від версії, що створювати п'єси під псевдонімом Шекспір міг граф Едуард де Вер. Ще по ряду припущень це могли бути лорд Френсіс Бекон, Королева Єлизавета I і навіть ціла група осіб аристократичного походження.

ПЕРЛИНИ ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

ЗНАМЕНІТІ ЦИТАТИ ШЕКСПІРА

Відомі фрази класика часто містять філософські думки, які виражені дуже точно і лаконічно. Велика кількість тонких спостережень присвячено любовній сфері. Ось деякі з них:

«Гріхи інших судити Ви так старанно рвётесь - почніть зі своїх і до жалобного не доберетеся»;

«Клятви, дані в бурю, забуваються в тиху погоду»;

«Одним поглядом можна вбити любов, одним же поглядом можна воскресити її»;

«Що значить ім'я? Роза пахне трояндою, хоч трояндою назви її, хоч ні»

«Любов біжить від тих, хто женеться за нею, а тим, хто геть біжить, кидається на шию».

ЛІТЕРАТУРА

Глунчар І. Конпаративний аналіз сонетів В. Шекспіра / І. Глунчар // Шк. б-ка плюс – 2018. – березень. – С.18-19.

Мельник О. Ромео і Джульєта могли бути львів'янами: [цікава версія про прообрази юних героїв Шекспіра] / О. Мельник // Уряд. кур'єр. – 2013. – 6 черв. – С.16.